

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی

رشته: آمار و سنجش آموزشی

گروه: علوم پایه

مصوب هفتصدویست و یکمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۸۸/۳/۳۱

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی آمار و سنجش آموزشی

کمیته تخصصی: علوم ریاضی

گروه: علوم پایه

گرایش:

رشته: آمار و سنجش آموزشی

کد رشته:

دوره: کارشناسی

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در هفتاد و پنجمین جلسه مورخ ۸۸/۳/۲۱ خود برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته آمار و سنجش آموزشی را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) مصوب نمود.

داده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی آمار و سنجش آموزشی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب) موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج) موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

داده ۲) این برنامه از تاریخ ۸۸/۳/۲۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

داده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی آمار و سنجش آموزشی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رأي صادره هفتاد و پنجمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
موعد ۱۳/۳/۸۸ درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته آمار و سنجش آموزشی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته آمار و سنجش آموزشی
که از طرف گروه علوم پایه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

رأي صادره جلسه هفتاد و پنجمین شورای برنامه ریزی آموزش عالی موعد ۱۳/۳/۸۸
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته آمار و سنجش آموزشی صحیح است
و به مورد اجرا گذاشته شود.

کامران دانشجوی سلمان
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رجیعتی برزوئی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی آمار و سنجش آموزشی

مشخصات کلی برنامه درسی دوره کارشناسی آمار و سنجش آموزشی

تعریف

دوره کارشناسی آمار و سنجش آموزشی به دوره ای اطلاق می گردد که تحصیلات بالاتر از دوره دبیرستان را در بر می گیرد.

هدف

هدف از این دوره تربیت افرادی است که بتوانند:

الف: به عنوان کارشناس آمار سنجش آموزش در سازمانها، ادارات آموزشی و استخدامی به تهیه آزمون های مختلف و تجزیه و تحلیل و تفسیر آن به پردازند.

ب: در سازمان های تهیه کننده آزمون های مختلف به ارائه خدمات به پردازند.

ج: تحصیلات خود را در سطح کارشناسی ارشد و دکتری آمار و سنجش و اندازه گیری یا سایر رشته های مرتبط نظری ارزشیابی آموزشی، آمار در روان شناسی و علوم تربیتی، تحقیقات آموزشی و... ادامه دهند.

د: با تشکیل شرکت های خصوصی، به تهیه آزمون های شناختی، غیر شناختی و... برای موسسات آموزشی و استخدامی همت گمارده و به موسسات آموزشی، مشاوره ای و روان پژوهشی در اجرا و تفسیر آزمون های شناختی و غیر شناختی خدمات ارائه دهند.

طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی آمار، سنجش آموزشی به طور متوسط ۴ سال و حداکثر ۶ سال است و نظام آموزش آن طبق آئین نامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی واحدی است. زمان تدریس هر واحد نظری ۶۴ ساعت و عملی ۳۲ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی است و طول هر نیمسال تحصیلی ۱۷ هفته آموزش کامل است.

تعداد واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی آمار و سنجش و اندازه گیری ۱۳۳ واحد به شرح زیر است.

۱. دروس عمومی (۲۱ واحد)

۲. دروس پایه (۳۲ واحد)

۳. دروس اصلی (۳۱ واحد)

۴. دروس تخصصی (۳۱ واحد)

(کارآموزی و سمینار ۱ در تابستان پایان سال دوم و کارآموزی و سمینار ۲ در تابستان پایان سال سوم)

۵. دروس اختیاری (حداکثر ۱۸ واحد)

نقش و توانانی:

ز فارغ التحصیلان این دوره آموزشی انتظار می رود:

- با نظریه های اندازه گیری و سنجش آشنایی داشته باشد.
- آزمون های شناختی (بیشترفت تحصیلی، هوش واستعداد تحصیلی) طراحی و اجرا کنند.
- آزمون های غیر شناختی (شخصیت، نگرش، علاقه و...) طراحی و اجرا کنند.
- آزمون های مختلفی را به صورت استاندارد اجراء، نمره گذاری و تفسیر کنند.
- سوالهای آزمونهای تهیه شده توسط سازمانها یا موسسات را بررسی و اصلاح نمایند.
- نتایج حاصل از آزمون های شناختی و غیر شناختی را تجزیه و تحلیل و تفسیر نمایند.
- در فعالیتهای پژوهشی در حوزه علوم تربیتی و روان شناسی نقش ایفاء کند.
- بتواند در رشته های مرتبط به ادامه تحصیل پردازد.

ضرورت و اهمیت:

وزارت خانه ها، سازمانها و نهادهای مختلف آموزشی به صورت مستقیم و غیر مستقیم برنامه هایی برای آموزش نیروی انسانی خود به اجرا در می آورند و یا برای استخدام از آزمون استفاده می کنند. بخش عمله فعالیتهای وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با آزمون و سنجش رتباط مستقیم دارد. برای این وزارت خانه ها و دیگر سازمانها و موسسات در گیر با آموزش، استفاده از سنجش و اندازه گیری یک ضرورت است. برای اطمینان از تحقق هدفهای آموزشی و اطمینان از تصمیم های اتخاذ شده در امر گزینش، استخدام و ارتقاء تحصیلی به آزمونهای مناسب و دقیق نیاز مبرم وجود دارد. نیاز به افراد آشنا با آمار، سنجش و اندازه گیری در سازمانهایی مانند سازمان سنجش آموزش کشور، وزارت آموزش و پرورش، مراکز مشاوره و روان شناسی، و مراکز روان پزشکی کاملاً محسوس می باشد. در حال حاضر افراد تحصیل کرده در حوزه سنجش و اندازه گیری با تسلط کافی در حوزه آمار در سطح جامعه وجود ندارد. فارغ التحصیلان رشته های مختلف روان شناسی و علوم تربیتی و همچنین آمار فقط با یکی از حوزه های ذکر شده (سنجش و اندازه گیری یا آمار) آشنایی نسبی دارند. جهت گیری این رشته ها در حدی نیست که بتوان از فارغ التحصیلان انتظار انجام هر دو فعالیت را با هم داشت.

دوره کارشناسی آمار، سنجش و اندازه گیری می تواند تا حدی به نیازهای ذکر شده پاسخ دهد، و به سازمانها و موسسات مختلف در زمینه تهیه، اجراء، نمره گذاری، تجزیه و تحلیل و تفسیر نتایج حاصل از آزمونها کمک کند.

نحوه گزینش دانشجو:

شرط ورود به این رشته عبارت است از:

- ۱- داشتن مدرک پیش دانشگاهی در رشته ریاضی و فیزیک به شرط قبولی در آزمون ورودی سراسری است.
- ۲- مواد امتحانی و ضرایب در آزمون ورودی به شرح زیر است:

ضرایب	مواد امتحانی عمومی
۴	ادبیات فارسی
۳	بیشن اسلامی
۲	عربی
۲	زبان

ضرایب	مواد امتحانی تخصصی
۴	ریاضی
۳	فیزیک
۲	شیمی

جدول ۱. دروس عمومی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیشناز	ملاحظات
			عملی	نظری	جمع		
۱	فارسی	۳	۴۸	۴۸	۴۸	-	ندارد
۲	زبان خارجی	۳	۴۸	۴۸	۴۸	-	ندارد
۳	معارف اسلامی ۱	۲	۳۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۴	معارف اسلامی ۲	۲	۳۲	۳۲	۳۲	-	معارف اسلامی ۱
۵	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۶	تاریخ اسلام	۲	۳۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۷	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۲	۳۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۸	متون اسلامی و آموزش زبان عربی	۲	۳۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۹	تریبیت بدنسی ۱	۱	۱۶	۱۶	۱۶	-	ندارد
۱۰	تریبیت بدنسی ۲	۱	۱۶	۱۶	۱۶	-	تریبیت بدنسی ۱
۱۱	جمعیت و تنظیم خانواده	۱	۱۶	۱۶	۱۶	-	ندارد
جمع واحد							
۳۳۶							

* جدول ۲. دروس پایه *

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیشناز	ملاحظات
			جمع	نظری	عملی		
۱	مبانی کامپیوتر و برنامه نویسی	۳	۴۸	۴۸	-	ندارد	
۲	ریاضی ۱	۳	۴۸	۴۸	-	ندارد	
۳	ریاضی ۲	۳	۴۸	۴۸	-	ریاضی ۱	
۴	آمار توصیفی (نرم افزار SPSS یا MINITAB)	۲	۳۲	۳۲	۳۲	ندارد	
۵	اصول و فلسفه تعلیم و تربیت	۳	۴۸	۴۸	-	ندارد	
۶	روش‌ها و فنون تدریس	۳	۴۸	۴۸	-	ندارد	
۷	روانشناسی عمومی	۳	۴۸	۴۸	-	ندارد	
۸	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	۳	۴۸	۴۸	-	آمار توصیفی	
۹	مقدمات روش‌های تحقیق در علوم تربیتی	۳	۴۸	۴۸	۱۶	آمار توصیفی	
۱۰	مبانی جامعه شناسی	۳	۴۸	۴۸	-	ندارد	
۱۱	روانشناسی تربیتی	۳	۴۸	۴۸	-	روانشناسی عمومی	
۱۲	جمع	۳۲	۵۱۲	۵۱۲	۳۲		

جدول ۳. دروس اصلی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			ملاحظات	پیشنبه
			عملی	نظری	جمع		
۱	جبر خطی کاربردی	۲	۴۸	۴۸	۹۶	ریاضی ۲	
۲	احتمال	۳	۴۸	۴۸	۹۶	ریاضی ۱ و همزمان ریاضی ۲	
۳	روشهای آماری	۲	۴۸	۴۸	۹۶	احتمال	
۴	روشهای نمونه‌گیری ۱	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روشهای آماری	
۵	روشهای نمونه‌گیری ۲	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روشهای نمونه‌گیری ۱	
۶	ارزشیابی آموزشی	۲	۴۸	۴۸	۹۶	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	
۷	نظریه های سنجش و اندازه گیری ۱ (کلاسیک)	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	
۸	نظریه های سنجش و اندازه گیری ۲ (سوال پاسخ)	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	
۹	روانشناسی پادگیری	۲	۴۸	۴۸	۹۶	روانشناسی عمومی و تربیتی	
۱۰	روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	۳۲	۶۴	روانشناسی عمومی	
۱۱	سنجش های کیفی (توصیفی)	۲	۳۲	۳۲	۶۴	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	
جمع							
-							
۴۹۶							

جدول ۴. دروس تخصصی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			ملاحظات	پیشناز
			عملی	نظری	جمع		
۱	رگرسیون ۱	۳	۴۸	۴۸	۹۶	جبرخطی کاربردی و روش های آماری	
۲	رگرسیون ۲	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روشهای ناپارامتری	رگرسیون ۱
۳	روشهای چند متغیره پیوسته	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روشهای چند متغیره گسسته	روشهای آماری
۴	روشهای چند متغیره پیوسته	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روشهای چند متغیره پیوسته	روشهای آماری
۵	محاسبات آماری (SAS, LISREL, S ⁺ , ...)	۳	۴۸	۴۸	۹۶	دروس ردیف های ۴، ۲، ۳، ۱	
۶	طراحی و اجرای آزمون های پیشرفت تحقیقی	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	
۷	طراحی و اجرای آزمون هوش، استعداد و شخصیت	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری	
۸	طراحی و ارزشیابی برنامه های آموزشی کاربرد کامپیوتر در سنجش و اندازه گیری (BILOG, MLOG)	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روانشناسی تربیتی ارزشیابی آموزشی	
۹	کارآموزی و سمینار ۱	۲	۶۴	-	۶۴	اجازه گروه	
۱۰	کارآموزی و سمینار ۲	۲	۶۴	-	۶۴	اجازه گروه	
۱۱	کارآموزی و سمینار ۱	۳۱	۶۰.۸	۴۰۰	۲۰۸	جمع	

* جدول ۵. دروس اختیاری

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			ملاحظات	پیشnیاز
			عملی	نظری	جمع		
۱	مباحثه در آمار	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اجازه گروه	
۲	محبni در احتمال	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اجازه گروه	
۳	داده کاوی	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اجازه گروه	
۴	شبیه سازی	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روانشناسی عمومی	
۵	روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روانشناسی تفاوت های فردی	
۶	آشنایی با نظام آموزشی ایران (عمومی و عالی)	۲	۳۲	۳۲	۶۴	روانشناسی عمومی	
۷	روش های تحقیق کیفی و مختلط	۲	۳۲	۳۲	۶۴	اجازه گروه	
۸	مبانی مشاوره راهنمایی تحصیلی	۲	۳۲	۳۲	۶۴	مقدمات روش های تحقیق در علوم	
۹	روانشناسی تربیتی	۳	۴۸	۴۸	۹۶	روانشناسی عمومی	
۱۰	روانشناسی تجربی	۲	۳۲	۳۲	۶۴	روانشناسی عمومی	
۱۱	زیستنی زند		۴۸	۴۸	۹۶	ریاضی ۱ و ۲، جبر خطی	
۱۲	تحقیق در عملیات ۱	۳	۴۸	۴۸	۹۶	تحقیق در عملیات	
۱۳	تحقیق در عملیات ۲	۳	۴۸	۴۸	۹۶	تحقیق در عملیات ۱	
۱۴	برنامه نویسی پیشرفته	۳	۴۸	۴۸	۹۶	مبانی کامپیوتر	
۱۵	مبانی اقتصاد	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اجازه گروه	
۱۶	مبانی جمعیت شناسی	۳	۴۸	۴۸	۹۶	اجازه گروه	
۱۵	جمع	۳۳	۷۰۴	۶۵۶	۱۳۶۰		

*دانشجو مجاز به انتخاب حداقل ۱۸ واحد از جدول فوق می باشد که حداقل ۶ واحد از دروس آمار است.

برنامه زمانبندی پیشنهادی:

نیم سال اول

۳	فارسی	۱
۳	ریاضی ۱	۲
۲	معارف اسلامی ۱	۳
۲	آمار توصیفی + نرم افزار SPSS یا MINITAB	۴
۱	تریت بدنسی ۱	۵
۳	مبانی کامپیوتر و برنامه نویسی	۶
۳	روانشناسی عمومی	۷

نیم سال دوم

۳	ریاضی ۲	۱
۳	احتمال	۲
۲	معارف اسلامی ۲	۳
۳	زبان خارجی	۴
۱	تریت بدنسی ۲	۵
۳	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۶
۳	روانشناسی تربیتی	۷

نیم سال سوم

۳	جبر خطی کاربردی	۱
۳	روشهای آماری	۲
۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۳
۳	اصول، مبانی سنجش و اندازه گیری	۴
۳	مبانی جامعه شناسی	۵
۳	روانشناسی یادگیری	۶

نیم سال چهارم

۳	روش های نمونه گیری ۱	۱
۳	رگرسیون ۱	۲
۳	روشهای ناپارامتری	۳
۲	تاریخ اسلام	۴
۳	مقدمات روش های تحقیق در علوم تربیتی	۵
۳	روشها و فنون تدریس	۶

کار آموری ۱ در تابستان سال دوم به سوم دوره

نیم سال پنجم

۳	نظریه های سنجش و اندازه گیری ۱ (کلاسیک)	۱
۳	رگرسیون ۲	۲
۲	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۳
۳	طراحی و اجرای آزمونهای پیشرفت تحصیلی	۴
۳	نمونه گیری ۲	۵
۳	روانشناسی شخصیت	۶

نیم سال ششم

۳	روشهای چند متغیره پیوسته	۱
۲	متون اسلامی و آموزش زبان عربی	۲
۳	طراحی و اجرای آزمونهای هوش، استعداد و شخصیت	۳
۳	نظریه های سنجش و اندازه گیری ۲ (سوال، پاسخ)	۴
	اختیاری	۵
۳	اختیاری	۶

کار آموری ۲ در تابستان سال سوم به چهارم دوره

نیم سال هفتم

۳	محاسبات آماری (SAS, LISREL, S ⁺ , ...)	۱
۳	کاربرد کامپیوتر در سنجش و اندازه گیری	۲
۱	جمعیت و تنظیم خانواده	۳
۳	تحقیق در عملیات ۱	۴
۳	ارزشیابی آموزشی	۵
۳	اختیاری	۶

نیم سال هشتم

۳	سنجش کیفی (توصیفی)	۱
۳	طراحی و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی	۲
۲	روشهای چند متغیره گستته	۳
۳	اختیاری	۴
۳	اختیاری	۵

سرفصل دروس دوره کارشناسی

آمار و سنجش آموزشی

آشنایی با کامپیوتر و برنامه نویسی *Introduction to Computer and Programming*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل درس

مقدمات سازمان کامپیوتر و اجزای اصلی آن، آشنایی با سیستم عامل و عملکرد آن و نحوه اجرای برنامه‌ها برروی کامپیوتر، نمایش اطلاعات عددی و غیرعددی در کامپیوتر و سیستم نمایش اعداد، آشنایی با زبان ماشین و نحوه اجرای دستورالعملها، مفاهیم اولیه الگوریتم و چگونگی بیان یک مسئله و طراحی الگوریتم حل آن، آشنایی با ساختارهای داده ای اولیه، آشنایی با یک زبان برنامه سازی ساخت یافته (مانند C یا پاسکال جاوایا) و بررسی ساختارهای برنامه‌های شامل: ثابت‌ها و متغیرها، عبارتهای محاسباتی و منطقی، انواع دستورالعملها توالی و تکرار عمليات، عملیات شرطی، بردارها و ماتریسها، ریزبرنامه‌ها، دستورالعملهای ورودی و خروجی، آشنایی با پیچیدگی زمان الگوریتمها، بررسی الگوریتمهای متناول مانند روش‌های جستجو و مرتب کردن، بررسی الگوریتمها در مسائل آماری مانند برنامه محاسبه میانگین میانه، واریانس، پروژه درس.

منابع درس:

1. Forsythe, A. I., Keenan, T.A., Organick, E. I. and Stenberg, W. (1975).
Computer Science: A First Course, John Wiley.

ریاضی ۱

Calculus I

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل درس:

مختصات دکارتی، مختصات قطبی، اعداد مختلط، جمع و ضرب و ریشه، نمایش اعداد مختلط، جمع و ضرب و ریشه، نمایش هندسی اعداد مختلط، تابع، جبر توابع، حد و قضایای مربوط، حدبینهایت و حد در بینهایت، حد چپ و راست، پیوستگی، مشتق، دستورهای مشتق گیری، تابع معکوس و مشتق آن، مشتق تابع مثلثاتی و تابع معکوس آنها، قضیه رل، قضیه میانگین، بسط نیلر، کاربردهای هندسی و فیزیک مشتق، خمها، سرعت و شتاب در مختصات قطبی، کاربرد مشتق در تقریب ریشه‌های معادلات، تعریف انتگرال توابع پیوسته و قطعه قطعه پیوسته، قضایای اساسی حساب دیفرانسیل و انتگرال، تابع اولیه، روش‌های تقریبی برآورد انتگرال، کاربرد انتگرال در محاسبه مساحت و حجم و طول منحنی و گشتوار و مرکز تقل و کار و ... (در مختصات دکارتی و قطبی) لگاریتم و تابع نهائی و مشتق آنها، تابعهای هذلولوی، روش‌های انتگرال گیری مانند تعویض متغیر و جزء به جزء و تجزیه کسرها، دنباله و سری بعنوان تابع، سری عددی و قضایای همگرائی سری توان و قضیه تبلر با باقیمانده و بدون باقیمانده.

منابع درس:

۱. حساب دیفرانسیل و انتگرال یک متغیره، تالیف حمیدرضا ظهوری زنگنه و امیر نادری، چاپ اول ۱۳۸۳، مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان.
۲. حساب دیفرانسیل و انتگرال، هندسه تحلیلی، ریچارد سیلورمن، ترجمه علی اکبر عالم زاده، چاپ هفدهم ۱۳۸۳، انتشارات ققنوس، تهران.
3. Sagan, H.(1974), Advanced Calculus, Houghton Mifflin.
4. Stewart, J.(2004), Single Variable calculus, 3rd Ed. Brooks Cole.

ریاضی ۲

Calculus II

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیشناز: ریاضی ۱

سرفصل درس:

معادلات پارمتری، مختصات فضائی، بردار در فضای، ضرب عددی، ماتریس های 3×3 ، دستگاه معادلات خطی سه مجهولی، عملیات روی سطرهای، معکوس ماتریس، حل دستگاه معادلات، استقلال خطی، پایه در \mathbb{R}^2 و \mathbb{R}^3 ، تبدیل خطی و ماتریس آن، دترمینان 3×3 ، مقدار دو بردار ویژه، ضرب برداری، معادلات خط و صفحه، رویه درجه دو،تابع برداری و مشتق آن، سرعت و شتاب، خمیدگی و بردارهای قائم برحسب، تابع چندمتغیری، مشتق سوئی و جزئی، صفحه مماس و خط قائم، گردایان، قاعده زنجیری برای مشتق جزئی، دیفرانسیل کامل، انتگرالهای دوگانه و سه گانه و کاربردهای آنها در مسائل هندسی و فیزیکی، تعویض ترتیب انتگرال گیری (بدون اثبات دقیق)، مختصات استوانه ای و کروی، میدان برداری، انتگرال منحنی الخط، انتگرال رویه ای، دیورژانس، چرخه، لاپلاسین، پتانسیل، قضایای گرین و دیورژانس واستکس.

منابع درس:

- ۱- حساب دیفرانسیل و انتگرال، هندسه تحلیلی، ریچارد سیلورمن، ترجمه علی اکبر عالم زاده، چاپ هفدهم ۱۳۸۴، انتشارات ققنوس، تهران.

2. Stewart, J. (2002), Multivariate Calculus, 5th Ed., Brooks Cole.

آمار توصیفی *Descriptive Statistics*

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

سرفصل درس

- مبانی آمار توصیفی؛ جمعیت، نمونه، متغیر (گستته، بیوسته)، مقیاس های اندازه گیری (کمی و کیفی)، انواع داده ها (گستته و بیوسته)
- جداول آماری؛ گروه بندی داده ها، تعریف فراوانی، فراوانی تجمعی، فراوانی نسبی، فراوانی نسبی تجمعی، نماینده گروه، تشکیل جدول فراوانی
- نمودارهای آماری؛ هیستوگرام، نمودار کلوچه ای، چندبر فراوانی و چندبر فراوانی انباسته، منحنی های فراوانی، فراوانی تجمعی، نایش تن و شاخه، نمایش نمودار جعبه ای.
- معیارهای مرکزی؛ میانگین حسابی، میانگین هنسی، میانگین وزنی، میانگین توافقی، میانگین ریشه ای، میانه، مد، چندگ ها، چارک ها، دهک ها و صدک ها.
- معیارهای پراکندگی؛ دامنه، دامنه میان چارکی، میانگین انحراف از میانگین، میانگین انحراف از میانه، واریانس، انحراف معیار، ضریب تغییرات.
- معیارهای ارزیابی منحنی فراوانی؛ تک نمایی، متقارن، چولگی، بر جستگی، پخی
- نرم افزار Minitab: آنالیز داده ها بر اساس تعیین معیارهای مرکزی و پراکندگی و رسم هیستوگرام و انواع نمودارهای فراوانی و نمودار جعبه ای.

منابع درس:

۱. بهبودیان، جواد، آمار و احتمال مقدماتی، چاپ شانزدهم، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۳
۲. پارسیان، احمد، مبانی احتمال و آمار برای دانشجویان علوم و مهندسی، چاپ دوم، مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۸۵
۳. هاگ، رو، تیس، ل. آ، احتمال و استنباط آماری، ترجمه نوروز ایزد دوستدار - حمید پژشك، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱

جبر خطی کاربردی *Applied Linear Algebra*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ریاضی ۲

سرفصل درس:

حل و بحث دستگاههای $m \times n$ معادله خطی روی یک هیات از طریق ساده کردن سطری، پلکانی کردن ماتریس خسایب دستگاه. فضاهای برداری روی یک هیات، پایه و بعد فضاهای برداری، مختصات و تغییض پایه تبدیل‌های خطی، فضاهای دوگان، بردار ویژه، مقدار ویژه، چندجمله ای ویژه و کمین، ماتریس‌های متشابه، قضیه کیلی-هایلینون، قطری کردن و مثلثی کردن ماتریسها، قطری کردن و مثلثی کردن همزمان، فرمهای متعارفی ماتریسها در حدامکان وقت.

منابع درس:

1. Graybill, F.A. (1983), Matrices with Applications in Statistics, 2nd Ed. Wadsworth, Belmont, CA.
2. Rao, C.R. and Mitra, S.K. (1971), Generalized Inverse of Matrices and its Application. John Wiley, New York.
3. Schott, J.R. (2005), Matrix Analysis for Statistics, 2nd Ed. John Wiley & Sons, Inc. New York.
4. Searle, S.R. (1971), Matrix Algebra Useful for Statistics, John Wiley & Sons, New York.
5. Seneta, E. (1973). Non-negative Matrices: An Introduction to Theory and Applications. John Wiley & Sons, Inc. New York.

احتمال ۱

Probability I

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیشنباز: ندارد

سرفصل درس

- روشهای اساسی شمارش: قواعد شمارش، نمونه‌های مرتب و جایگشت‌ها، نمونه‌های نامرتب و ترکیب‌ها، افزایش‌های مرتب و جایگشت‌های متمایز
- احتمال: آزمایش تصادفی (ساده و مرکب) و ...، تعابیر متفاوت از احتمال،تابع احتمال، فضای احتمال یکنواخت (مدل احتمال کلاسیک)، پیوستگی تابع احتمال، احتمال شرطی، *آزمایش‌های مرکب، کاربرد احتمال شرطی و فرمول بیز، استقلال
- متغیرهای تصادفی: تعریف متغیر تصادفی، تابع توزیع، متغیرهای تصادفی گسته، متغیرهای تصادفی پیوسته، توزیع توابعی از متغیرهای تصادفی
- توزیع‌های استاندارد: دو جمله ای، هندسی، فوق هندسی، دو جمله ای منفی، بواسون، یکنواخت گسته، یکنواخت نمایی، گاما (+ کای - دو)، نرمال، بتا، کوشی، لجستیک، وایل، پاراتو ...
- معیارهای مرکزی و پراکندگی: امید ریاضی، امید ریاضی تابعی از یک متغیر تصادفی، خواص امید ریاضی، نامساوی جنسن، میانه و مد یک توزیع، واریانس و معیارهای پراکندگی دیگر، تقارن و چولگی، گشتاورهای یک متغیر تصادفی، تابع مولد گشتاور، * تابع مولد احتمال
- * در صورت داشتن فرصت کافی و برحسب مورد تدریس خواهد شد.

منابع درس:

۱. راس، ش، مبانی احتمال، ترجمه احمد پارسیان-علی همدانی، ویرایش ششم، چاپ هفتم ۱۳۸۵، انتشارات شیخ بهایی.
۲. قهرمانی، سعید، احتمال، ترجمه شاهکار، چاپ اول ۱۳۸۰، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

روش‌های آماری *Statistical Methods*

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: احتمال ۱

سرفصل درس

نمونه تصادفی، توزیع میانگین نمونه‌ای و قضیه حد مرکزی، توزیع‌های نمونه‌ای، استنباط آماری، برآوردهای نقطه‌ای، روش‌های برآوردهای پارامتری (های) نامعلوم، برآورد فاصله‌ای، فاصله اطمینان با اندازه نمونه‌های بزرگ، آشنایی مقدماتی با مفاهیم آزمون فرض‌های ساده، آزمون فرض‌های یک طرفه، آزمون فرض‌های دو طرفه و روش نسبت درست‌نمایی، آزمون واریانس جمعیت نرمال، آزمون میانگین و نسبت با اندازه نمونه‌های بزرگ، استنباط در مورد دو میانگین، استنباط در مورد جفت مشاهدات، آزمون میانگین و نسبت دو جمعیت با اندازه نمونه‌های بزرگ، تحلیل واریانس یک طرفه، رگرسیون خطی ساده و ضریب همبستگی، آزمون نیکویی برآشی، جدول‌های توافقی: استقلال و همگنی، آزمون‌های ساده ناپارامتری

منابع درس:

۱. بهبودیان، جواد، آمار و احتمال مقدماتی، چاپ شانزدهم، آستان قدس رضوی ۱۳۸۳.
۲. پارسیان، احمد، مبانی احتمال و آمار برای دانشجویان علوم و مهندسی، چاپ دوم، مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۸۵.
۳. هاگ، رو، تیس، ل. آ، احتمال و استنباط آماری، ترجمه نوروز ایزد دوستدار- حمید پژشک، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.

روش‌های نمونه‌گیری ۱

Sampling techniques I

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: روش‌های آماری

سرفصل درس

- مفاهیم پایه ای مبحث نمونه‌گیری (جامعه، نمونه، واحد نمونه‌گیری، چارچوب، سرشماری، فرایای نمونه‌گیری مراحل نمونه‌گیری و ...)
- نمونه‌گیری تصادفی ساده بدون جای‌گذاری (نحوه انتخاب نمونه، محاسبه برآورد میانگین و واریانس این برآورد کننده).
- نمونه‌گیری تصادفی ساده با جای‌گذاری (نحوه انتخاب نمونه، محاسبه برآورد میانگین و واریانس این برآورد کننده).
- تعیین برآورد نسبتها در جامعه
- تعیین حجم نمونه
- نمونه‌گیری طبقه‌بندی شامل (تخصیص متناسب، اپتیمیم و نیمن)
- مقایسه دو روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و نمونه‌گیری طبقه‌بندی
- نمونه‌گیری با احتمال متغیر

منابع درس:

۱. عمیدی، علی، نظریه نمونه‌گیری و کاربردهای آن، چاپ سوم، ۱۳۸۴، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
۲. مقدمه ای بر بررسی نمونه ای، چاپ چهارم ۱۳۸۴، ترجمه ناصر رضا ارقامی، ناهید سنجیری فارسی پور، ابوالقاسم بزرگ نیا، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
3. Cochran, W. G. (1977), Sampling Techniques, John Wiley & Sons, Inc. New York.
4. Lohr, L.S. (1998), Sampling: Design and Analysis, Duxbury Press.

روش های نمونه گیری ۲ *Sampling techniques II*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: روش های نمونه گیری ۱

سرفصل درس

- نمونه گیری خوش ای یک مرحله ای و دو مرحله ای با خوشه هایی با حجم برابر و نابرابر (شیوه نمونه گیری محاسبه برآورد میانگین و واریانس این برآورد کننده، تعیین ضریب همبستگی خوش ای و ...)
- برآورد نسبتها در نمونه گیری خوش ای
- مقایسه نمونه گیری خوش ای و تصادفی ساده
- تعیین حجم خوشه ها و حجم نمونه
- نمونه گیری سیستماتیک و سیستماتیک دایره ای
- برآورد کننده های نسبتی (تعريف برآورد کننده نسبتی، تعیین میانگین نمونه و واریانس این برآورد کننده به روش نسبتی خواص برآورد کننده نسبتی، مقایسه این برآورد کننده با نمونه گیری تصادفی ساده)

منابع درس:

۱. عمیدی، علی، نظریه نمونه گیری و کاربردهای آن، چاپ سوم، ۱۳۸۴، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
۲. مقدمه ای بر بررسی نمونه ای، چاپ چهارم، ۱۳۸۴، ترجمه ناصر رضا ارقامی، ناهید سنجیری فارسی پور، ابوالقاسم بزرگ نیا، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
3. Cochran, W. G. (1977), Sampling Techniques, John Wiley& Sons, Inc. New York.
4. Lohr, L.S. (1998), Sampling: Design and Analysis, Duxbury Press.

رگرسیون ۱

Regression Analysis I

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: جبر خطی کاربردی - روش‌های آماری

سرفصل درس

رگرسیون خطی ساده و کاربردهای آن، برآوردگرهای OLS و MLE و وزنگاهای آنها، آزمون فرض در رگرسیون خطی ساده و پیش‌بینی، بازه اطمینان، رگرسیون بدون عرض از مبدأ، قضیه گاووس مارکف، رگرسیون خطی چندگانه، برآوردهای OLS و MLE از پارامترها، آزمون فرض عمومی، درون یابی، برون یابی، تحلیل باقیمانده‌ها، کنترل قابلیت مدل، تبدیلات و وزن دهی برای تصحیح ناکارائی، انتخاب متغیرها.

منابع درس:

1. Montgomery, D.C., Peck, E.A. and Vining, G.G. (2006). Introduction to Linear Regression, 4th ed, Wiley.
2. Seber, G.A.F. and Lee, A. (2003). Linear Regression Analysis. 2nd ed., Wiley.
3. Draper, N.R. and Smith, H. (1998) Applied Regression Analysis. Wiley

روشهای ناپارامتری

Nonparametric Statistical Methods

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: روش‌های آماری

سرفصل درس

- مقدمه: لزوم فرآیندی روش‌های ناپارامتری
- بادآوری آزمونهای پارامتری: استیومنت (یک نمونه ای، دو نمونه ای مستقل و جفت شده آنالیز واریانس یک طرفه، اندازه گیری مکرر)، p -مقدار، بادآوری آماره های مرتب در هریک از آزمونهای زیر نحوه محاسبه p -مقدار نیز گفته شود و از یک نرم افزار آماری برای کاربرد عملی موارد زیر استفاده گردد.
- آزمون علامت (یک نمونه ای) و موارد استفاده آن نحوه محاسبه توان آن، فاصله اطمینان برای میانه توزیع آماره آزمون
- آزمون ویلکاکسون (یک نمونه ای) و موارد استفاده آن، مقایسه توان آن با آزمون علامت، تعیین توزیع آماره آزمون ویلکاکسون برای میانگین
- آزمون دو نمونه ای میانه و موارد استفاده آن
- آزمون دنمونه ای مستقل من- ویتنی و موارد استفاده آن، تعیین توزیع آماره آزمون، فاصله اطمینان برای اثر تیمار
- ضریب همبستگی اسپیرمن
- آزمون دو نمونه ای جفت شده ویلکاکسون و موارد استفاده آن و فاصله اطمینان برای اثر تیمار
- آزمون چند نمونه ای کروکال والیس و موارد استفاده آن، مقایسه های دوبه دو
- آزمون (چند نمونه ای) مکرر فریدمن و موارد استفاده آن، مقایسه های دو به دو
- آزمون (دو نمونه ای مستقل با متغیرهای کیفی) ککران
- آزمون (دو نمونه ای جفت شده با متغیرهای کیفی) مک نمار
- آزمونهای نیکوئی برازش، پیرسون، K-S شابیرو، ویلکس، لی لی فورس
- آزمونهای گشتها

منابع درس:

- ۱- آمار ناپارامتری، تالیف جواد بهبودیان، انتشارات مرکز نشر دانشگاه شیراز، چاپ چهارم(۱۳۸۳)
- ۲- آمار ناپارامتری کاربردی، ترجمه دکتر علی عمیدی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران(۱۳۷۶)
- 3-Conover , W.J. (1980), Practical Nonparametric Statistics, 2nd ed , John Wiley& Sons, New York
- 4- Noether, G.E. (1991), Introduction to statistics, The Nonparametric Way. Springer- Verlag, New York.
- 5- Gibbons, J.D.(1985), Nonparametric Statistical Inference, 2nd,ed., Marcel Dekker Inc. New York.

رگرسیون ۲

Regression Analysis 2

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: رگرسیون ۱

سرفصل درس

رگرسیون با X های تصادفی، معیارهای تشخیص نافذ بودن و مؤثر بودن مشاهدات، رگرسیون چند جمله‌ای، رگرسیون متعامد، هم خطی و هم خطی چندگانه، رگرسیون غیرخطی، رگرسیون استوار، رگرسیون قطعه‌ای، رگرسیون با خطای اندازه گیری

منابع درس:

1. Montgomery, D.C., Peck, E.A. and Vining, G.G. (2001). Introduction to Linear Regression 3rd ed Wiley.
2. Seber, G.A.F. and Lee, A. (2003). Linear Regression Analysis. 2nd ed. Wiley.
3. Fuller, W.A. (2002). Measurement Error Models. Wiley
4. Rousseeuw, P.J. and Levy, A.M. (2003). Robust Regression and outlier Detection. Wiley

محاسبات آماری
Computational Statistics

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیشناز: رگرسیون ۲و۱، روشاهای چند متغیره پیوسته، روشاهای چند متغیره گسته، روشاهای تایپارامتری،

سرفصل درس

ستفاده از حداقل دو نرم افزار از بین نرم افزارهای آماری زیر:

SAS, LISREL, S⁺, ...

تحلیل پروژه های مختلف (ترجمیا واقعی) براساس مطالب زیر:

رگرسیون: رگرسیون خطی ساده، چندگانه، غیرخطی، لجیت-پربیت، مجازی

آنالیز واریانس و طرحهای آزمایشی؛ آزمون علامت- رتبه کلموگراف- اسیمرنف- کروسکال والیس

روشهای چند متغیری پیوسته: فاصله های اطمینان همزمان- آزمونهای چند متغیری، تحلیل مولفه اصل

تحلیل عاملی، تحلیل ممیزی

روشهای چند متغیری گسته: جدول توافقی، الگوی لگ خطی، تقارن

سربهای زمانی: نمودارهای سری زمانی، میانگین متحرک، Autoregressive، آریما، مختلط

مختصری در مورد نرم افزارهای Matlab و Maple در مورد کاربرد ریاضی در آمار

منابع درس:

1. Cody, R.P. and Smith, J.K.(1987), Applied Statistics and The SAS Programming Language, 2nd, North- Holland, NewYork.

روش های چندمتغیره پیوسته
Multivariate Statistical Methods

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: رگرسیون ۱

سrfصل درس

- تحلیل مؤلفه های اصلی: روشها و کاربردها و محاسبات

- تحلیل عاملی: روش ها، کاربردها و محاسبات و انواع آن به

تفکیک توصیفی و تائیدی

- تحلیل همسنگی کانونی: روشها و کاربردها و محاسبات

- تحلیل ممیزی: روشها و کاربردها و محاسبات

منابع درس:

1. Jolliff, I.T. (2002) Principal Component Analysis. Springer.
2. Anderberg, M.R. (1973) Cluster Analysis. For Applications Academic Press.
3. Everitt, B. (1993). Cluster Analysis 3rd ed. Edward Arnold
4. Hand, D.J. (1981) Discrimination and Classification Wiley
5. Harmon, H.H. (1967) Modern Factor Analysis. The University of Chicago Press.
6. Johnson, R. A. and Wichern, D. W. (2002), Applied Multivariate Statistical Analysis, 5th ed Prentice Hall.

روش های چندمتغیره گستته *Multivariate Statistical Methods*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: روش های چندمتغیره پیوسته

سرفصل درس

توزیع های معروف مربوط به متغیرهای رسته ای، پارامتر (های) این قبیل توزیع ها، تشریح جداول پیشایندی و استنباط آماری در مورد این جداول، معرفی مدلهای خطی تعمیم یافته و نحوه برآور پارامترهای آن، دگرسیون لوزیستیکی و نحوه استنباط آماری، مدلهای لجیت برای پاسخ های از نوع چند جمله ای، مدل لگ خطی برای جداول پیشایندی

منابع درس:

1. Agresti, A. (1996). An Introduction to Categorical Data Analysis. Wiley
2. Agresti, A. (2002). Categorical Data Analysis. Wiley
3. Dobson, A.J. (2002). Introduction to Generalized Linear Models. Chapman & Hall
4. Fleiss, J.L., Levin, B. and Paik, M.C. (2004). Statistical Methods for Rates and Proportions. Wiley
5. Andersen, E.B. (2001). The Statistical Analysis of Categorical Data. Springer
6. Santner, T.J. and Duffy, D.E. (1989), the Statistical Analysis of Discrete Data. Springer.

شبیه سازی *Statistical Simulation*

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: مبانی کامپیوتر و اجازه گروه

سرفصل درس

یادآوری قضایای احتمال و توزیعهای مهم گسسته و پیوسته، محاسبه انتگرال‌ها با استفاده از اعداد تصادفی، روش‌های مختلف تولید متغیرهای تصادفی گسسته (روش تبدیل عکس، روش رد یا قبول و روش ترکیب و مثالهای مربوطه)، روش‌های مختلف تولید متغیرهای تصادفی پیوسته (تعمیم روش‌های گسسته)، تولید متغیرهای تصادفی نرمال از چند روش، تولید فرآیند پواسون همگن و فرآیند پواسون ناهمگن، شبیه سازی عملی وقوع پیش آمدها (مثالهای متنوع از نظریه صفت و غیر آن)، ویژگیهای آماری کمیتهای شبیه سازی شده، روش‌های کاهش واریانس (شامل استفاده از متغیر کنترل، شرطی کردن، نمونه گیری براساس اهمیت)، انجام بعضی از روش‌های آمار به وسیله شبیه سازی، نمونه گیری گیز، نمونه گیری متروبیلس - هستینگ، مطالب تکمیلی

منابع درس:

1. Dagpunar, J.S. (2007), *Simulation and Monte Carlo: With Applications in Finance* and MCMC. John Wiley & Sons Inc.

داده کاوی

Data Mining

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: اجازه گروه

سرفصل درس

مقدمه: داده کاوی چیست؟، داده کاوی و انبار داده ها: پایگاه داده ها، انبار داده ها، طراحی سیستم های پشتیبانی تصمیمی، داده کاوی در بازاریابی، کاربردهای داده کاوی، یادگیری چیست؟: یادگیری ماشینی، یادگیری مفهومی، سیستمهای رایانه ای خودآموز، فرآیند کشف دانش در پایگاه داده ها (KDD)، انتخاب داده ها، پالایش داده ها، کدگذاری، غنی سازی، تحلیل مقدماتی داده ها با استفاده از روشهای سنتی، فنون تجسمی، ابزارهای OLAP (برداش عددی مستقیم)، K نزدیکترین همسایگی، درختهای تصمیمی، قواعد بیوندی، شبکه های عصبی، صورتهای گوناگون الگوریتمهای یادگیری: یادگیری به عنوان تخلیصی از مجموعه داده ها، معنی دار بودن اغتشاشات، پایگاه داده های فازی

منابع درس:

1. Adriaans, P. and Zantinge, D. (1996), Data Mining. Addison-Wesley Logeman Limited.
2. Billard, L. and Diday, E. (2006), Symbolic Data Analysis: Conceptual Statistics and Data Mining. John Wiley & Sons Inc.
3. Borgelt, C. and Kruse, R. (2002), Graphical Models: Methods for Data Analysis and Mining. John Wiley & Sons Inc.
4. Giudici, P. (2003), Applied Data Mining: Statistical Methods for Business and Industry. John Wiley & Sons Inc.
5. Myatt, G.J. (2006), Making Sense of Data; A practical Guide to Exploratory Data Analysis and Data Mining. John Wiley & Sons Inc.

مباحثی در آمار *Special Topics in Statistics*

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: اجازه گروه

سرفصل درس

درسی است در سطح کارشناسی یا بالاتر در زمینه آمار که بر حسب امکانات و نیاز برای اولین بار ارائه می‌گردد. ریز مواد درسی مربوطه قبل از ارائه بایستی به تصویب شورای گروه آمار، دانشکده و پردیس علوم بررسد. طبعاً ارائه این درس در سالهای آتی با نام خاص خود ارائه خواهد شد و در لیست جدول دروس اختیاری قرار خواهد گرفت.

مباحثی در احتمال *Special Topics in Probability*

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
بیشنبیاز: اجازه گروه

سرفصل درس

درسی است در سطح کارشناسی یا بالاتر در زمینه احتمال که بر حسب امکانات و نیاز برای اولین بار ارائه می‌گردد. ریز مواد درسی مربوطه قبل از ارائه بایستی به تصویب شورای گروه آمار، دانشکده و پردیس علوم بررسد. طبعاً ارائه این درس در سالهای آتی با نام خاص خود ارائه خواهد شد و در لیست جدول دروس اختیاری قرار خواهد گرفت.

اصول و فلسفه تعلیم و تربیت *Principles and philosophy of Education*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول و فلسفه آموزش و پرورش از دیدگاه مکاتب مختلف و اسلام

سرفصل دروس:

۱- اصول فلسفه و تعلیم و تربیت (تعاریف)

۲- مفاهیم مختلف تعلیم و تربیت

- تعلیم و تربیت به معنای آمادگی

- تعلیم و تربیت به معنای آشکار کردن استعدادها

- تعلیم و تربیت به معنای تشکیل یا پرورش قوای ذهنی

- تعلیم و تربیت به معنای تشکیل ذهن

- تعلیم و تربیت به عنوان تکرار و توجه به گذشته

- تعلیم و تربیت به عنوان تجدید ساختمان

۳- تعلیم و تربیت قدیم و تعلیم و تربیت جدید

۴- تجربه و تعلیم و تربیت

۵- اصول پیوستگی و اصل تاثیر متقابل

۶- اصول مربوط به کنترل اجتماعی

۷- اصول مربوط به ارزادی

۸- مکتب‌های فلسفی و نظریات تربیتی

۹- اصول با توجه به تحقیقات روان‌سنجی و جامعه‌شناسی

۱۰- فلسفه و تعلیم و تربیت اسلام

۱۱- فلسفه و تربیت و رابطه این دو

رئالیسم و تربیت، ایده‌آلیسم و تربیت، برآگمانیسم و تربیت، اگزیستانسیالیسم و تربیت و فلسفه تحلیلی و تربیت

منابع درس:

۱. نگاهی به فلسفه تعلیم و تربیت تالیف: دکتر تقیب زاده، ناشر انتشارات طهری، تهران

۲. مبانی و اصول آموزش و پرورش، تالیف دکتر غلامحسین شکوهی، انتشارات استان قدس رضوی

۳. درآمدی بر فلسفه جمهوری اسلامی تألیف دکتر خسرو باقری انتشارات علمی و فرهنگی

روشها و فنون تدریس

Method and technique of Teaching

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنا کردن دانشجویان با: ۱- مسائل اساسی تربیتی در رابطه با تدریس و مقایسه آنها (پرورش تفکر در مقابل عادت) ۲- شیوه ها و الگوهای تدریس ۳- چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک واحد درسی ۴- روشهای معمول در حوزه های علمیه و مقایسه آنها با روشهای معمول در دانشگاه

سrfصل درس: ۵۱ ساعت

- مقدمه
- تفکر، مساله اساسی تربیتی
- تحلیل تفکر
- پرورش تفکر در مقابل عادت (دو روش متضاد در آموزش)
- تدریس و یادگیری
- فرآیند تدریس و یادگیری
- مدل‌های یادگیری
- تئوریهای یادگیری
- کاربرد اساس یادگیری در روشهای تدریس
- ارتباط انسانی
- ارتباط کلامی و غیر کلامی
- مدل‌های ارتباطی
- فرآیند ارتباط
- مشخصات معلم خوب
- تاثیر شخصیت و رفتار معلم در پیشرفت آموزشی فراغیران
- رفتارهای شایسته معلمان
- شرایط مطلوب محیطی
- اهداف آموزشی
 - اساس تهییه و انتخاب اهداف آموزشی
 - تحلیل آموزشی
 - تهییه و انتخاب اهداف آموزشی
 - طبقه بندی اهداف آموزشی
 - عناصر و خصوصیات اهداف آموزشی (کلی و جزئی رفتاری)
- شیوه های تدریس
 - شیوه سخنرانی
 - شیوه بحثی
 - شیوه پرسشی
 - شیوه آزمایشی

- شیوه نمایشی
- شیوه گردش علمی
- الگوهای تدریس
- الگوی پیش سازمان دهنده
- الگوی فردمناری
- الگوی مشکل گشائی (حل مسئله - روش علمی)
- طراحی سیستماتیک آموزشی
- تدوین هدفها
- بررسی شرایط
- تعیین تجارت یادگیری
- تعیین گروههای آموزشی
- بررسی منابع
- نیروی انسانی
- مواد و تجهیزات آموزشی
- فضاهای آموزشی
- بازده
- ارزشیابی
- اصلاح طرح
- نقد و بررسی چند نمونه از طرحهای درسی
- تهیه و کاربرد پیش آزمون
- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
- محتوا

منابع درس:

۱. روشهای و فنون تدریس، تالیف دکتر اسکندر فتحی آذر، انتشارات دانشگاه تبریز
۲. مهارت‌های آموزشی، تالیف حسن شعبانی، انتشارات سمت

روانشناسی عمومی

Psychology

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با مفهوم روان شناسی و روش‌های تحقیق آن، شناخت جایگاه روانشناسی در میان سایر علوم

سرفصل درس

- تاریخچه روانشناسی
- مکاتب روانشناسی به اختصار
- موضوع، هدف و روش روانشناسی
- رشته‌های روانشناسی و رابطه آن با سایر علوم
- روش‌های تحقیق در روانشناسی
- عوامل موثر بر رفتار (وراثت و محیط)
- بحثی پیرامون فطرت و عرایز
- جنبه‌های گوناگون رشد و نظریه‌های پیرامون آن
- اساس عصی رفتار
- نقش حواس
- هوش و توزیع و تفسیر پهنه هوشی در گروه‌های مختلف
- نگیزه و هیجان
- یادگیری، عوامل موثر در آن و نظریه‌های یادگیری
- تفکر و زبان آموزشی
- یادآوری و فراموشی

منابع درس:

۱. زمینه روانشناسی (۲۰۰۷)، تالیف هیلگارد و همکاران، انتشارات رشد

اصول و مبانی سنجش و اندازه گیری *Principles and basic of Measurement and Assessment*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنباز: آمار توصیفی

هدف: آشنایی با کاربرد و محدودیت‌های آزمونهای تربیتی - آشنایی با مفاهیم و نقش اعداد و ارقام در اندازه گیری، آشنایی با طرح و نوشتمن و سوالاتی که در یک آزمون باید شامل گردد - آشنایی با انجام یک آزمون بطور شایسته و موثر - آشنایی با تعبیر و تفسیر نتایج یک آزمون بطور کامل و توجه به محدودیتهای آن - بطور کلی دانشجویان باید بدانند که چگونه آزمون، طرح، اجرا و تعبیر می‌شود.

سرفصل درس:

مبانی اندازه گیری و سنجش

- اهمیت و فواید کاربرد روش‌های اندازه گیری در علوم تربیتی، مقیاس‌های اندازه گیری تاریخچه کوتاهی از اندازه گیری و سنجش
- هنجارها و تفسیر داده‌ها: مرور اجمالی بر مفاهیم اساسی آماری، انواع هنجارها (سنی، کلاسی و درصدی) تبدیل انواع هنجارها به یکدیگر - نیم رخها
- اعتبار: ضریب همبستگی، انواع اعتبار، روش‌های تعیین اعتبار خطای معیار اندازه گیری
- روایی: انواع روایی (محتوائی، معیاری و مفهومی)، روش‌های تعیین ضریب روایی و خطای برآورد
- تعریف کلی آزمون، نقش و محدودیتهای یک آزمون، مراحل لازم برای طرح یک آزمون، شرایط و مهارت‌های لازم برای اجرای یک آزمون، نمره دادن به تهیه گزارش
- تعریف هدفهای تربیتی، انواع هدفها و طبقه بندی آنها (حسی، حرکتی، عاطفی و شناختی) تهیه جدول مشخصات
- ساختن امتحان انشائی: ماهیت امتحان انشائی، قواعد ساختن پرسش‌های انشائی، قواعد تصحیح امتحان انشائی
- ساختن آزمون عینی (معلومات): پرسش‌های چند گزینه‌ای، پرسش‌هایی صلح، غلط، پرسش‌های جوکردنی اجرا و ارزشیابی آزمون: تجزیه و تحلیل پرسشها، تعیین و تربیت پرسشها، اجرا و تصحیح آزمون

آزمونهای میزان شده

- آزمون هوش عمومی: آزمونهای انفرادی، آزمونهای گروهی
- آزمونهای استعداد: آزمونهای شغلی، آزمونهای خلاقیت
- آزمونهای شخصیت: آزمونهای خودسنجی، آزمونهای عالیق و نگرشها

کار عملی

دانشجویان در گروههای ۵ - ۳ نفر ضمن مطالعه مباحث نظری درس، آزمونی تهیه، اجرا و ارزشیابی می‌کنند.

منابع درس:

۱. اندازه گیری سنجش و ارزشیابی آموزشی، تالیف دکتر علی اکبر سیف، انتشارات دوران.
۲. سنجش و اندازه گیری در دیبرستان، تالیف کنراد راک، ترجمه دکتر علیرضا کیامنش و کامران گنجی، انتشارات رسید.
۳. سنجش و اندازه گیری در روان شناسی، مشاوره و علوم تربیتی تألیف دکتر علی دلاور و کیانوش زهراکار انتشارات ارسیاران.

مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی *Introduction of Research Method*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی

پیشنباز: آمار

هدف: آشنایی و فهم و توانائی استفاده از روش‌های تحقیق علمی در روانشناسی و علوم تربیتی

سرفصل درس:

کلیات (تعريف علم، تحقیق و لزوم آن، تعریف نظریه علمی، تعریف روش تحقیق علمی و ویژگی‌های آن و مشکلات استفاده از آن در تعلیم و تربیت و روانشناسی) انواع تحقیق (بنیادی، کاربردی) مراحل تحقیق (تعریف مسئله مورد تحقیق و استدلال در مورد ضرورت تحقیق درباره آن، تعریف اصلاحات، تهیه و تدوین و تعیین فرضیه‌ها انتخاب روش تحقیق و تجزیه و تحلیل اطلاعات با استدلال، تجزیه و تحلیل اطلاعات و گزارش نتایج تحقیق، تعبیر نتایج حاصل از تحقیق، ذکر محدودیتها، انتقادات و پیشنهادات برای تحقیق در آینده) منابع و مراجع برای انتخاب موضوع تحقیق (استفاده از تجارت، استفاده از نظریه‌ها، استفاده از متون مربوط به موضوع) نمونه‌ای از موضوعات مورد تحقیق در آموزش، انواع محدودیتها برای تحقیق در روانشناسی و تعلیم و تربیت.

روش تحقیق تاریخی (تعريف، نظرات موافق و مخالف، ویژگی‌ها و مراحل آن)

تحقیق توصیفی (تعريف، ویژگی‌ها و مراحل و نکات مثبت و منفی روش تحقیق توصیفی)

تحقیق موردی و زمینه‌ای (تعريف نکات مثبت و منفی، ویژگی‌ها و مراحل آن)

تحقیق تجربی و آزمایشی

متغیرهای مستقل و وابسته در تحقیق تجربی - متغیرهای مداخله گر و نامربوط و روش‌های مربوط به کنترل آنها روش‌های جمع آوری اطلاعات، مشاهده و انواع و معایب و محاسن آن، مصاحبه و انواع و معایب و محاسن آن، برسنامه و انواع و معایب و محاسن آن

جمع آوری اطلاعات از طریق کتابخانه، و پایگاههای اطلاعاتی.

یادآوری هر دانشجو به همراه فرآیندی مطالب نظری یک موضوع را انتخاب و تحت نظر استاد این درش و درباره آن به تحقیق می‌پردازد.

منابع درس:

۱. روش‌های تحقیق در علوم تربیتی و روانشناسی، تالیف دکتر علی دلاور، انتشارات ویرایش
۲. شناخت روش علمی در علوم رفتاری، تالیف دکتر حیدر علی هونم، انتشارات سمت

آشنایی با نظام آموزشی ایران (عمومی و عالی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

هدف:

آشنایی دانشجویان با نظام آموزشی ایران در دو بعد تاریخی و دوره‌های تحصیلی (دبستان، راهنمایی، دبیرستان، و دانشگاه)

سرفصل دروس:

تاریخ آموزش در ایران (عمومی و عالی)

روند تحولات آموزش در ایران

نقاط عطف آموزش در ایران

قوانین آموزش در ایران

ساختار آموزش در ایران

مسائل آموزش در ایران

چالش‌های آموزش عمومی و عالی در هزاره سوم

منابع:

۱. مسائل آموزش و پرورش در ایران ، تألیف معیری، انتشارات امیرکبیر
۲. تاریخ آموزش در ایران و اسلام، تألیف محمد الماسی، انتشارات امیرکبیر
۳. دایره المعارف آموزش عالی، تأثیف جمعی از مؤلفین، انتشارات دانشنامه زبان فارسی

روانشناسی تربیتی *Educational Psychology*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: روانشناسی عمومی

هدف: کسب دانش‌های لازم در زمینه اصول و مبانی روانشناسی تربیتی و موضوعات مربوطه، تقویت و قدرت تفکر، تحلیل و تفسیر مسائل و مشکلات تربیتی از دیدگاه روانی، رفتاری و عاطفی، ایجاد قدرت تشخیص علل و عوامل پدید آورنده مسائل و مشکلات تربیتی از دیدگاه روانی و عاطفی، ایجاد قدرت راهیابی و ارائه طریق برای مسائل و مشکلات تربیتی و شناخت روش‌های پیشگیری

سرفصل درس:

تعريف و موضوع و فایده روانشناسی

روش‌های بررسی و تحقیق فرضیه‌های روانشناسی

وراثت و محیط: تعریف وراثت، عوامل ارثی

محیط و هوش – وراثت و هوش

محیط و رفتار فردی و اجتماعی

رشد: تعریف و خصوصیات عمومی رشد

جبهه‌های مختلف رشد (رشد بدنی، عاطفی و عقلانی)

خانواده و تاثیر آن در رفتار کودکان:

اهمیت خانواده و موقعیت کودک، انتظار والدین

جو عاطفی خانواده و موقعیت اجتماعی خانواده

گرو همسن و تاثیر آن در رفتار کودکان

ارتباط فرد با گروه همسن در سن‌های گوناگون

رقابت، پذیرش و میزان‌های گروهی

احتیاجات اساسی فرد:

احتیاجات روانی و عاطفی

رفتار دفاعی و اشکال مختلف آن

یادگیری:

تئوریهای ارتباطات عصبی (پاولف وئورندایک و اسکینر)

تئوریهای شناختی (گشتالت، پیازه، برونر)

عوامل موثر در یادگیری

انتقال یادگیری

حافظه:

تعریف و انواع حافظه

تشخیص و یادآوری فراموشی

عوامل موثر در حافظه

دقت:

تعريف و شرایط دقت

انواع دقت

عوامل موثر در دقت

تفکر:

تعريف فکر و خصوصیات آن

عناصر عمده در تفکر

تفکر منطقی و اساس آن

خلاقیت:

مراحل تفکر خلاق

نظریه های گوناگون

هوش:

تعريف هوش و ماهیت آن

انواع هوش (هوش ماشینی، تجویدی، اجتماعی)

عوامل موثر در هوش

انواع تست های هوش

انضباط:

تعريف انضباط و انواع آن

مقررات معلم، گروهی و شخصی

عوامل موثر در پیدایش مسائل انضباطی

منابع درس:

۱. روانشناسی پرورشی، تالیف دکتر علی اکبر سیف، انتشارات دوران

۲. روانشناسی تربیتی، تألیف پروین کدیبور، انتشارات سمت

نظریه‌های سنجش و اندازه‌گیری ۱ (نظریه کلاسیک)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: اصول و مبانی سنجش و اندازه‌گیری

هدف:

آشنایی دانشجویان با:

- تاریخچه روانسنجی
- مبانی نظریه کلاسیک
- مفروضه‌های نظریه کلاسیک
- پایایی و روایی در نظریه کلاسیک
- انواع روایی و پایایی
- خطای معیار اندازه‌گیری

سرفصل دروس:

- مروری بر مفاهیم آماری مورد نیاز
- تاریخچه روانسنجی
- تعریف نظریه کلاسیک
- مفروضات نظریه کلاسیک
- بروندادهای نظریه کلاسیک
- تعریف پایایی در نظریه کلاسیک
- انواع پایایی در نظریه کلاسیک
- تعریف روایی در نظریه کلاسیک
- انواع روایی در نظریه کلاسیک
- خطای معیار اندازه‌گیری
- تحلیل سؤال در نظریه کلاسیک
- شاخص‌های ارزشیابی سؤال در نظریه کلاسیک
- تحلیل عاملی
- همترازسازی

منابع:

۱. مقدمه‌ای بر نظریه‌های اندازه‌گیری ترجمه دکتر دلاور
۲. اصول روانسنجی و روان‌آزمایی تألیف دکتر شریفی

نظریه‌های سنجش و اندازه‌گیری ۲ (پاسخ سؤال)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: اصول و مبانی سنجش و اندازه‌گیری، ریاضی ۱، روش‌های آماری

هدف:

آشنایی دانشجویان با:

نظریه سؤال پاسخ، مفروضات، و کاربردهای آن در تحلیل آزمون‌ها

سرفصل دروس:

پیشینه نظریه‌های اندازه‌گیری

محدودیت‌های مدل کلامیک اندازه‌گیری

مفاهیم، مدل‌ها و ویژگی‌های نظریه‌های جدید اندازه‌گیری

دیدگاه‌های اساسی

مفروضات

نکبعدی بودن

استقلال موضعی

مدل‌های مشهور نظریه پرسش - پاسخ

مدل یک پارامتری لوگستیک

مدل دوپارامتری لوگستیک

مدل لوگستیک سه پارامتری

ویژگی نامغایر بودن

سایر مدل‌های امیدوارکننده

برآورد پارامتر سؤال و توانایی

برآورد توانایی

برآورد پارامترهای سؤال

برآورد همزمان پارامترهای سؤال و توانایی

خطاهای استاندارد برآورد پارامترهای سؤال

برآوردهای کامپیوترا برآورد پارامتر

سنجش برآوردها با مدل

بررسی مفروضات

وارسی نامغایر بودن

وارسی بیش‌بینی‌های مدل

مثال‌های از تجزیه و تحلیل‌های نیکویی برآش

مقیاس توانایی

ماهیت مقیاس توانایی

تبیل مقیاس

تبدیل به مقیاس نمره واقعی
اگاهی سوالات و آزمون و توابع کارایی
مفاهیم انسانی
توزع اگاهی آزمون
کارایی نسبی
ساخت آزمون

پیشینه

شیوه اصلی در ساخت آزمون
آزمون‌های توانایی‌های وسیع
ساخت آزمون ملاک - مرجع

شناسایی سوالات سودار
رسوهای IRT برای ردیابی DIF

همترازسازی نمرات آزمون

روش‌های کلاسیک همترازسازی

مقیاس‌سازی یا همترازسازی در نظریه پرسش - پاسخ

تعیین ثابت‌های مقیاس‌آری

سایر شیوه‌های بیوندزدن و همترازسازی

سنجه انتطبافی کامپیوتري

منابع:

۱. مبانی نظریه پرسش سؤال تأليف: همبتون، سومیناتان، و راجرز، ترجمه دکتر فلسفی نژاد، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی
۲. پایه‌های اساسی تئوری سؤال - پاسخ، ترجمه حیدرعلی هومن و علی عسگری.
۳. روانسنجی کاربردی تأليف ثراندایک، ترجمه دکتر هومن

4. Emberston, S. E & Reise, S. P. (2000) Item response theory for psychologists. Mahwah, NJ: Laurence Erlbaum Associates, INC

روانشناسی یادگیری *Learning Psychology*

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: روانشناسی عمومی

هدف:

آشنایی دانشجویان با:

- یادگیری به عنوان بخشی از علم روانشناسی
- تاریخچه مطالعه و تحقیق در خصوص یادگیری
- نظریه‌های یادگیری
- عوامل اثرگذار بر یادگیری دانش‌آموزان و دانشجویان
- جایگاه روانشناسی یادگیری در سنجش و اندازه‌گیری

سرفصل دروس:

- تاریخچه روان‌شناسی یادگیری
- رفتار‌گرایی، شناخت‌گرایی، گشتالت، ساختن گرایی و ...
- یادگیری و رشد
- نظریه‌های رفتاری
- نظریه‌های شناختی
- پردازش اطلاعات در یادگیری
- فرایند‌های شناختی یادگیری
- انگیزش و یادگیری
- نقش سنجش در یادگیری

منابع اصلی:

۱. کدیور، پروین (۱۳۸۶) روانشناسی یادگیری انتشارات سمت
۲. هرگنhan و السون (۲۰۰۷) درآمدی بر نظریه‌های یادگیری (ترجمه علی‌اکبر سیف، ۱۳۸۶) انتشارات دوران

روانشناسی شخصیت (نظریه ها و مفاهیم) *Personality Psychology*

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: روانشناسی رشد

هدف: آشنایی با نظریه های مختلف روانشناسان در مکاتب مختلف و بررسی نظریه هر یک از آنها در مورد شخصیت، آشنایی با روش های تحقیق در شخصیت، آشنایی با اختلالات شخصیتی

سرفصل درس

- مفهوم و معنی شخصیت
- بحث شخصیت از نظر فلسفی
- شخصیت از دیدگاهها مختلف
- روش های تحقیق در شخصیت
- انگیزش رفتار و شخصیت و تاثیر عوامل بیولوژیکی و اجتماعی در تکوین آن
- تئوری های مختلف شخصیت
- رشد شخصیت
- وجود اخلاقی و تاثیر آن در شخصیت
- وسائل و مکانیسم های دفاعی در شخصیت
- اختلالات روانی و طبقه بندی شخصیه های نابهنجار بر اساس بیماری های روانی
- درمان اختلالات و بیماری های روانی

سنجش کیفی (توصیفی) *Qualitative Assessment*

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشنباز: اصول و مبانی سنجش و اندازه‌گیری

هدف:

آشنایی دشجویان با:

- مفهوم سنجش کیفی
- سنجش در برنامه درسی
- سنجش برای یادگیری
- سنجش کلاسی
- روش‌های سنجش توصیفی
- سنجش تکوینی و انواع روش‌ها

سرفصل دروس:

- روند تاریخی رویکردهای کیفی در آموزش
- دلایل گرایش به روش‌های کیفی
- مشخصات روش‌های سنجش کیفی
- مفهوم سنجش کیفی
- نگاه به سنجش در برنامه درسی
- رویکرد سنجش یادگیری، سنجش برای یادگیری و سنجش به عنوان یادگیری
- سنجش کلاسی، ویژگی‌ها، اصول و روش‌ها
- روش‌های سنجش توصیفی
- سنجش تکوینی و انواع روش‌ها

منابع:

سنجش توصیفی، تألیف دکتر محمد حسنی، انتشارات مدرسه

طراحی و اجرای آزمونهای پیشرفت تحصیلی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنباز: اصول و عقاید تهیه آزمون

هدف: آشنایی ساختن دانشجویان با ویژگیهای آزمونهای پیشرفت تحصیلی و آماده ساختن آنان و دارای مهارت‌های ضروری در زمینه تهیه و اجرا و استفاده از نتایج آزمونهای پیشرفت تحصیلی

سرفصل درس

- تاریخچه مختصر آزمونهای پیشرفت تحصیلی
- نقش آزمونهای پیشرفت تحصیلی در بهبود شرایط آموزشی - یادگیری
- دسته بندی انواع آزمونهای پیشرفت تحصیلی
- آزمونهای پیشرفت تحصیلی معلم ساخته و میزان شده
- تهیه طرح آزمونهای پیشرفت تحصیلی
- آزمونهای تشریحی یا انشایی
- آزمونهای کوتاه پاسخ
- آزمونهای جور کردنی
- آزمونهای جند گزینه ای
- روش و اجرا و نمره گذاری آزمونهای پیشرفت تحصیلی
- پایان آزمونهای پیشرفت تحصیلی
- هنجارها و نیمرخها و روشهای گزارش نمرات آزمونهای پیشرفت تحصیلی

منابع:

آزمون‌های روانی، تألیف دکتر حمزه گنجی، انتشارات آستان قدس

طراحی و اجرای آزمونهای هوش، استعداد و شخصیت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنباز: اصول و قواعد تهیه آزمون

هدف: آشنایی دانشجویان با نظریه هوش و آزمونهای هوشی، هوش کلی، اشکال مختلف هوش، (هوش کلامی، تجسم فضایی، ...) نظریه: دو عاملی اسپیرمن، نظریه چند عاملی ترسنون، نظریه کیلفورد و آشنایی دانشجویان با پایه‌های نظری شخصیت، مزاج و منش، صفات شخصیت آزمونهای تحلیلی شخصیت، آزمونهای عینی شخصیت، فرق آزمونهای عینی شخصیت، انواع آزمونهای شخصیت

سرفصل درس

اندازه گیری هوش:

مقیاس هوشی بینه سیمون و تجدید نظر شده‌های آن (سن عقلی، ضریب هوشی، توزیع ضرایب هوشی)، آزمون هوشی بینه، هوش آزمای وکلر برای کودکان و بزرگسالان آزمونهای ریون برای کودکان و بزرگسالان، مازهای برنتوس، آزمون استنفردینه، آزمونهای خلاقیت و تست اوتیس - لون، آزمونهای دیگر که به طور اختصاصی که احتمالاً در دسترس مدرس وجود دارد. تست آندودری، تست بنتون، تست لرتانبر و دکلر، ۱۶۰ تحت خواندن آندره ترسیمی

آزمونهای استعداد

مفهوم استعداد، استعداد کلامی، استعداد عملی، حافظه، دقت و مهارت دستی و ... فرق آزمونهای هوش و استعداد، آشنایی با آزمونهای اندازه گیری دقت هماهنگی دو دست، زمان واکنش، مهارت انگشتان، آزمون استعداد مکانیکی، آزمونهای استعداد هنری و ...

دانشجو نه تنها باید با انواع مختلف آزمونهای هوش و استعداد آشنا شود بلکه باید بتواند نمونه هایی از آنها را بسازد. مفهوم فهرست بالا این نیست که استاد درس همه موارد را مو به مو اجرا کند و هیچ نوع دخل و تصرفی در آنها به وجود نیاورد. بدیهی است که استادان مختلف آزمونهای مختلف در اختیار دارند. طبیعی است که باید آنها را به کار ببرند. مطالب مهم این است که چهارچوب بالا رعایت شود.

پرسشنامه‌های شخصیت:

پرسشنامه ش ام، پی، آی، پرسشنامه اینزک، پرسشنامه اضطراب کتل، پرسشنامه برن رویتر، پرسشنامه های علایق شغلی و تحصیلی

آزمونهای فرافکن:

آزمون ت، آت، یونک، آزمون ترسیم در آئینه، آزمون بندرگشتالت، آزمون تداعی کلمات، آزمون جملات ناتمام علاوه بر آزمونهای فوق، هر مدرس می‌تواند بر اساس امکانات آزمونهای استاندارد شده دیگری را به کار ببرد.

منابع درس:

۱. ارزشیابی شخصیت، تالیف ولی الله اخوت و لقمان داشمند، انتشارات دانشگاه تهران.
۲. ارزشیابی شخصیت، تالیف دکتر حمزه گنجی، انتشارات ساوالان
۳. آزمون های روانی، تالیف دکتر حمزه گنجی، انتشارات آستان قدس

ارزشیابی آموزشی *Educational Evaluation*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنبه:

هدف: آشنایی با مفهوم ارزیابی در نظام آموزشی، الگوهای ارزیابی، چگونگی تدوین و اجرای طرحهای ارزیابی در نظام آموزشی، کاربرد ارزیابی در بهبود فعالیتهای آموزشی

سرفصل درس

- تعریف ارزیابی (ارزشیابی)، تشابه و تفاوت آن با پژوهش
- هدف ارزیابی (بیانی و تکوینی)
- نقش ارزیابی در نظام آموزشی (بازخوردی برای افزایش کارآئی)
الگوها و رهیافت‌های ارزیابی
- الگوی ارزیابی سیپ (CIPP)
- تدوین و اجرای طرحهای ارزیابی آموزشی
- کاربرد اندازه گیری در ارزیابی (سنجه‌شناسی و قضاوت درباره فعالیتها)
روشهای کیفی در ارزیابی
- تحلیل داده‌های ارزیابی
- تفسیر نتایج برای تصمیم گیری

منابع درس:

۱. ارزشیابی آموزشی، تالیف دکتر علیرضا کیامنش، انتشارات پیام نور

کاربرد کامپیوتر در سنجش و اندازه‌گیری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیشنباز: برنامه ریزی کامپیوتر

هدف: تهیه برنامه‌ها و استفاده از سیستم‌های نرم‌افزاری موجود برای تحلیل سوالات یک آزمون، ارزیابی آزمون‌ها، نمره‌گذاری بهینه، مشخص کردن پارامترهای مربوط به هر سوال و کل آزمون

سرفصل درس

- آشنایی و استفاده از بسته‌های نرم افزاری آماری شبیه SPSS به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های آماری
- کسب توانائی برای نوشتن برنامه‌های کامپیوترا به منظور تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها شامل: محاسبه شاخصها (آمار توصیفی)، انجام آزمونها (آمار استنباطی)، محاسبه ضرایب رگرسیون، تحلیل واریانس با یک عامل و دو عامل
- کسب توانائی برای نوشتن برنامه‌های کامپیوترا به منظور تحلیل سوالات و ارزیابی کل آزمون، شامل محاسبه ضرایب دشواری، قدرت تشخیص، تحلیل گرینه‌ها و شاخصهای دیگر سوال از قبیل انديس‌های پایانی و اعتبار، برای هر سوال و همچنین محاسبه پایایی و اعتبار آزمون با روش‌های مختلف، ماتریس همبستگی و ماتریس واریانس - کوواریانس برای نمرات آزمون‌های مختلف و محاسبه سایر شاخصها در تئوری کلاسیک اندازه‌گیری
- کسب مهارت و آشنایی برای استفاده و یا نوشتن برنامه‌های جهت ماکریم یا مینیمم کردن توابع چند متغیره به منظور استفاده در محاسبه پارامترهای سوالات و به منظور پارامتر توانائی آزمون‌ها در تشوری سوال - پاسخ (TRT)

روانشناسی و آموزش و پرورش افراد استثنائی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: روان شناسی یادگیری

هدف: آشنایی دانش آموختگان با اصول نظری و عملی بهره‌گیری از دانش رفتار شناسی در شناخت و آموزش افراد استثنائی

سرفصل درس

الف - شناخت افراد استثنائی:

- ۱- عقب ماندگان ذهنی - (سبب شناسی، آزمونهای تخصصی روشهای متداول آموزش)
- ۲- ناشنوایان (سبب شناسی، اریبوالزی مقدماتی، شناخت ادراکات دیداری و حرکتی، بررسی متدهای ارتباط اشارتی و لب خوانی)
- ۳- نابینایان (سبب شناسی، شناخت ادراک شنوایی لمسی و حرکتی، مقدمات بریل و جهت یابی)
- ۴- سازش نایافتنگان (سبب شناسی، جنبه‌های معمول سازش نایافتنگی، متدهای اصلاح و رفتار)
- ۵ - افراد تیزهوش (آشنایی با متدهای آموزش کودکان تیزهوش، نظریه‌های خلاقیت و ابتکار)

ب- شناخت اختلالات یادگیری

- ۱- اختلالات مریبوط به قرائت
- ۲- اختلالات مریبوط به نوشت
- ۳- اختلالات مریبوط به محاسبه
- ۴- مروری بر آموزش مقایسه‌ای هر گروه استثنائی با روشهای آموزش عادی

منابع درس:

۱. روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، تألیف مریم سیف نراقی و عزت‌الله نادری، انتشارات ارسپاران
۲. روانشناسی کودکان استثنایی تألیف دکتر غلامعلی افروز، انتشارات سنجش

روانشناسی تفاوت‌های فردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: روانشناسی عمومی

هدف: آشنا ساختن دانشجو با مفهوم تفاوت فردی و چگونگی تاثیر تفاوت‌ها در رفتار کودکان و نیز بررسی تفاوت‌ها از نظر هوشی، جسمی، جنسی، عاطفی و اجتماعی است. در پایان نقش سازنده مربی و والدین در بازسازی رفتار کودکان مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سرفصل درس

- تعریف تفاوت‌های فردی از نظر هوشی، جسمی، جنسی، عاطفی و اجتماعی و فرهنگی
- نقش وراثت و محیط در تفاوت‌های فردی - تحقیقات و مطالعات موجود در این زمینه
- گروه بندی‌ها و طبقه‌بندی‌های کودکان
کودکان تیزهوش
کودکان دارای مشکلات اجتماعی
کودکان دارای مشکلات حسی و حرکتی
- مسئله برچسبها، نگرشهای مثبت و منفی
- تعریف سازگاری و ناسازگاری در رفتار کودکان، رفتارهای ضد اجتماعی و انحرافی
- نقش مربی در چگونگی تشخیص و بازسازی تربیت کودکان و ایجاد نگرشی پذیرا
- نقش والدین در چگونگی تشخیص و بازسازی تربیت رفتار کودکان
- آشایی با مراکز ارجاع و کانونهای بازسازی تربیت کودکان
- استفاده از نتایج حاصل از تحقیقات در مورد تفاوت‌های فردی کودکان در امر تدریس و یادگیری آنان

شیوه‌های کیفی و مختلط در تحقیقات آموزشی *Qualitative and Mixed Methods in Educational Research*

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز:

هدف: آشنایی دانشجویان با چارچوب نظری شیوه‌های تحقیقات کیفی در نظام آموزشی و ترغیب آنان به انجام پژوهش‌های کیفی در مسائل آموزش و پرورش، به عنوان مکملی برای روش‌های کمی تحقیقات آموزشی

سرفصل درس

- مقدمه‌ای بر تحقیقات آموزشی و ماهیت جست و جوی نظام یافته در نظام آموزشی
- روش‌های تحقیق تاریخی در نظام آموزشی
- روش‌های جست و جوی فلسفی در نظام آموزشی
- روش‌های قوم نگاری در نظام آموزشی
- روش‌های مورد نگاری (مطالعه موردنی در نظام آموزشی)
- اقدام پژوهی
- سایر روشها

منابع درس:

۱. روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته، تالیف دکتر عباس بازرگان، انتشارات آگاه

مبانی راهنمایی و مشاوره *Basic of Counseling and Guidance*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: روان‌شناسی عمومی

هدف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلی و اساسی راهنمایی و مشاوره

سرفصل درس

فلسفه و اهمیت و ضرورت راهنمائی و مشاوره، راهنمایی و مقام آن در تعلیم و تربیت تاریخچه راهنمایی و مشاوره در جهان و ایران، راهنمایی و مشاوره در اسلام، تعریف راهنمایی، اصول راهنمایی، اهداف راهنمایی، خدمات راهنمایی، انواع راهنمایی و مشاوره (تحصیلی، شغلی، خانوادگی، فردی، گروهی و ...) مدل‌های راهنمایی، تعریف مشاوره، تعریف روان‌درمانی، تفاوت‌های راهنمایی و مشاوره و روان‌درمانی، اهداف مشاوره و مراجع، وظایف و مسئولیت‌های مشاور، نقش افراد مختلف در راهنمایی و مشاوره، خدمات و منابع ارجاعی

منابع درس:

۱. مبانی مشاوره و راهنمایی، تالیف دکتر سید احمد احمدی، انتشارات سمت
۲. مبانی مشاوره و راهنمایی، تالیف رابرت گیلسون و مارین میشل، ترجمه دکتر باقر ثانی و دیگران، تهران،

روانشناسی تجربی

Experimental Psychology

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و عملی

پیشناه: آمار استنباطی، روانشناسی عمومی

هدف: آشنایی با اصول روش‌های آزمایش در علم روانشناسی و نیز شناخت وسایل و ابزار و طرز کار بکار بردن آنها و سنجش استعدادهای حسی و حرکتی و خصوصیات روانی آشنایی کلی با طرح علمی در روانشناسی

سرفصل درس

- مقدمه
- موضوع مطالعه روانشناسی تجربی
- سیر تکاملی روانشناسی تجربی
- اندازه گیری احساسهای بینایی، شنوایی، بساوایی، چشائی، بویایی
- خطای حواس و سنجش آنها
- حافظه و تداعی معانی و شیوه‌های اندازه گیری آنها
- سنجش دقت، هوش یادگیری، واکنشها، میزان خستگی
- آشنایی و کاربرد طرح تجربی و طرز تهیه گزارش علمی در روانشناسی تجربی
- موارد کاربرد نتایج روانشناسی در جامعه

منابع درس:

روانشناسی تجربی، تأليف حسن شمس اسفندآباد، انتشارات سمت

روانشناسی رشد *Developmental Psychology*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناه: روانشناسی عمومی

هدف: آشنایی با ویژگیهای مراحل مختلف رشد جسمانی، روانی و اجتماعی کودک و نوجوان

سیرفصل درس

- تعریف و موضوع روانشناسی رشد، قلمرو روانشناسی رشد
- عوامل موثر در رشد (رُنگیکی، محیطی)
- مرحله ویژگیهای رشد در دوران قبل از تولد (جنینی)
- نظریه های رشد
- رشد بدنی (رشد سیستم عصبی، رشد عضلانی، رشد استخوانی، رشد قد و وزن)
- رشد حسی - حرکتی
- رشد شخصیت
- رشد عقلی و رشد هوش، تشکیل مفاهیم، رشد کلامی، رشد ادراک، خلاقیت در کودکان
- رشد عاطفی
- رشد روانی - جنسی
- رشد اخلاق و مذهب و ارزشها، رشد عالیق
- رشد اجتماعی و مشکلات سازگاری اجتماعی
- کودک در خانواده (روابط خانواده، خانواده به عنوان یک الگو) و اثرات خانواده بر رشد کودک
- کودک در مدرسه (عوامل موثر در پیشرفت تحصیلی)، زبان آموزی و اهمیت سازگاری رشد کودک
- تعریف روانشناسی نوجوانی و بلوغ
- تاریخچه روانشناسی نوجوان و بلوغ و قلمرو روانشناسی رشد در مرحله نوجوانی
- رشد و تغییرات بیولوژیکی، فیزیولوژیکی، روانی تحولات عاطفی، تغییرات حسی - حرکتی
- دنیای اجتماعی نوجوانان، رابطه نوجوان با خانواده
- انتخاب شغل و مساله همسر گزینی، رویا و خیالبافی بحران ارزشها ناسازگاریهای روانی و اجتماعی
- طبیعت انسان در فرهنگ های مختلف
- تاثیر فرهنگ و آموزشگاه و اجتماع در نوجوانان
- سرگرمیها و تمایلات و نیازمندیها و تواناییهای ذهنی نوجوانان
- رفتارهای جنسی و انحرافات
- بزهکاری نوجوانان، رشد و تحولات اخلاقی و اعتقادات مذهبی در نوجوانان

منابع درس:

۱. روانشناسی رشد، تالیف جمعی از مولفین، انتشارات سمت
۲. روانشناسی رشد، تالیف دکتر حسن احمدی، انتشارات جیحون

طراحی و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی *Design and Evaluation of educational program*

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ارزشیابی آموزشی

هدف:

آشنایی دانشجویان با طراحی برنامه‌های آموزشی و نحوه ارزشیابی آنها

سرفصل درس

- اصول و مبانی طراحی برنامه‌های آموزشی

- مراحل طراحی برنامه‌های آموزشی

- الگوهای ارزشیابی آموزشی، انواع، خصوصیات، عملکرد

• الگوهای مبتنی بر هدفها

• الگوهای مبتنی بر ملاک‌های درونی

• الگوهای مبتنی بر ملاک‌های بیرونی

• الگوهای تصمیم‌گیری

• روندهای نو

- ارزشیابی موضوعاتی که قابل اندازه‌گیری نیستند

- طرح ارزشیابی، تدوین و اجرا

- تفسیر نتایج ارزیابی برای تصمیم‌گیری

- تحلیل هزینه فایده طرحها

منابع درس:

۱. ارزشیابی آموزشی: مبانی سنجش توانایی و بررسی برنامه، ریچارد ول夫، علیرضا کیامنش، انتشارات مرکز نشر دانشگاهی

۲. بارزگان، عباس، ارزشیابی آموزشی، انتشارات سمت

تحقیق در عملیات ۱

Operational Research

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: ریاضی ۱ و ۲

هدف:
آشنایی دانشجویان با مقدمات تحقیق در عملیات

سرفصل

مقدمه‌ای بر جبر خطی و فضاهای برداری و ماتریسی، تشریع شرایط تحدب و ناحیه مخصوص پلی هدral، استقلال خطی و رتبه یک ماتریس، بایه و مجموعه پوششی، محاسبه معکوس یک ماتریس و تشریع فضایی خنثی از یک ماتریس.

فرایند مدل‌سازی در برنامه‌ریزی خطی، اثبات ریاضی پایه‌های سیمپلکس، حالات خاص و توسعه روش سیمپلکس، سیمپلکس تجدید نظر شده، برنامه دوگان و قضایای مربوط، سیمپلکس دوگان و سیمپلکس ارائه - دوگان و سیمپلکس اولیه - دوگان و سیمپلکس ضربدری - کاربرد برنامه‌ریزی خطی در تئوری بازی‌ها، حمل و نقل شبکه، آنالیز حساسیت، برنامه‌ریزی پارامتریک، مدل‌سازی پایه سیوز، کار عملی با یک نرم‌افزار جدید در بهینه‌سازی ریاضی.

منابع درس

۱- برنامه‌ریزی خطی . تأليف میربهادر قلی آربانزاد

۲- جلد اول و دوم تحقیق در عملیات، تأليف ، ترجمه محمدمرس و اردوان آصف وزیری

۳- آشنایی با تحقیق در عملیات تأليف مهدی طه

4- Problem Solvers Operations Research By: M.Fogel. Director

تحقیق در عملیات ۲

Operational Research

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناه: تحقیق در عملیات ۱

سرفصل

- برنامه‌ریزی پویا:

- عناصر مدل برنامه‌ریزی پویا

-- معادله برگشت

- محاسبه برگشت به جلو و عقب

- حل مسائل خطی به صورت پویا

- حالات مختلف برنامه‌ریزی پویا در حد آشنایی (حالات احتمالی و ...)

- برنامه‌ریزی اعداد صحیح:

- تعریف و کاربرد برنامه‌ریزی اعداد صحیح

- روش‌های حل مسائل برنامه‌ریزی خطی

- روش گمومی، روش انتساب و تحدید یا شاخه و حد

- روش ضمنی در برنامه‌ریزی صفر و یک

- مدل‌های احتمالی:

- مروری بر تئوری احتمالات

- تئوری تصمیم‌گیری و بازی

- تصمیم‌گیری در شرایط ریسک

- تئوری بازی

- روش‌های مختلف حل تئوری بازی

- تئوری صفت:

- تعریف مسائل

- مدل‌های معین

- مدل‌های احتمالی

منابع درس

۱- تصمیم‌گیری و تحقیق در عملیات (جلد ۴) تألیف محمدجواد اصغریور

۲- کاربردهای برنامه‌ریزی خطی تألیف ، محمدجواد اصغریور

3- Dynamic – Programming By: Ross

4- Integer - Programming By: Salkim

5- Non Liner - Programming By: Bazaraa

مبانی اقتصاد

Introduction to Economics

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌نیاز: ندارد

سرفصل درس

- مقدمه ای بر علم اقتصاد: علم اقتصاد چیست؟ کمیابی و انتخاب، مشکل اقتصادی، تقاضا و عرضه، یک نگاه
ولیه، اقتصاد خرد و اقتصاد کلان
- اقتصاد کلان: درآمد و مخارج، مصرف کننده مقدار، تعادل در طرف تقاضا، بیکاری و تورم، تغییرات در طرف
تقاضا، تحلیل ضرب افزایش، تعادل طرف عرضه، بیکاری و تورم، سیاستهای مالی و اقتصادی طرف عرضه،
بول و سیستم بانکی، سیاست پولی و اقتصاد ملی و نقش آن در اقتصاد
- اقتصاد خرد: انتخاب مصرف کننده و منحنی تقاضای خرد، تقاضای کل برای کالا (منحنی تقاضای بازار)
تصمیم‌گیری در مورد نهاده‌های تولید، تصمیم‌گیری در مورد سطح تولید و قیمت، کاربرد تحلیل نهائی،
بنگاه و صنعت در بازار بین رقابت کامل، سیستم قیمت‌ها و معرفی آزادی اقتصادی، انحصار، طیف
ساختارهای بازار بین رقابت کامل و انحصار، مکانیزم بازار، نارسائیها و چاره جویی، قیمت‌گذاری عوامل
تولید، نیروی کار، نهاده‌ها بسیار مهم، مقایسه سیستمهای اقتصادی، انتخابها کدامند؟

منابع درس:

- ۱- باقر قدیری اصلی، کلیات علم اقتصاد، نشر نی، ۱۳۶۹
- ۲- مهدی تقوی، مبانی علم اقتصاد، مرکز آموزش و پژوهش صنایع ایران، اطلس ۱۳۷۵

مبانی جمعیت شناسی

Introduction to Demography

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

سرفصل درس

تعاریف و مفاهیم و روشها،

موضوع و شعبات جمعیت شناسی،

مرور و آشنایی با سازمانها و منابع جمع آوری اطلاعات جمعیتی،

کلیاتی در مورد ساخت و توزیع جمعیت،

حرکات جمعیت شامل: کلیاتی در مرگ و میر، باروری، مهاجرت و شهرنشینی،

افزیش جمعیت و اشاره هایی به چگونگی تحول و توزیع آن درجهان،

ازدواج و خانواده،

جمعیت حد مناسب،

سیاستهای جمعیتی،

اهمیت جمعیت شناسی در برنامه ریزیهای اجتماعی و اقتصادی.

منابع درس:

- ۱- حسن سرابی، روش های مقدماتی تحلیل جمعیت با تأکید بر باروری و مرگ و میر، انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۷۰
- ۲- لوکاس دیوید و پاول میر(۱۳۸۴) درامدی بر مطالعات جمعیتی، ترجمه حسین محمودیان، چاپ دوم، دانشگاه تهران

مبانی جامعه‌شناسی

Introduction to Sociology

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

سفرفصل درس

تعریف مختلف جامعه‌شناسی و نظریه‌های انتقادی بهاین تعاریف تفکر و تعمق در مورد یک تعریف درست از جامعه‌شناسی - روش‌های معمول در تحقیقات جامعه‌شناسی شیوه‌های معمول تحقیقات اجتماعی در ایران و اسلام، شیوه‌های جدید تحقیقات اجتماعی در جامعه‌شناسی (روش کمی و کیفی) نقد این روش‌ها - جایگاه جامعه‌شناسی در علوم انسانی داشت اجتماعی دنیای امروز و شعب آن - کاربرد و ضرورت جامعه‌شناسی در ایران - تاریخچه پیدایش علوم اجتماعی در کشورهای اسلامی و مغرب زمین.

فرد و جامعه:

تعریف جامعه - مکتب اصالت فرد - مکتب اصالت جمع - نظریات پدیدار شناسی - روانشناسی اجتماعی و جامعه‌شناسی - اشکالات واردہ بر این مقولات از دیدگاه اسلام در مورد فرد و جامعه نابرابریهای اجتماعی - علل نابرابریها - گروهها و قشرهای مختلف اجتماعی - ارزش‌های اسلامی نابرابریهای اجتماعی - قدر و متزلت اجتماعی - سازمانها اجتماعی - نهادهای اجتماعی - ناهنجاریهای اجتماعی - مختص‌ری در زمینه ساخت جامعه ایران (شهر و روستا و عشایر) - انواع جوامع (سرمایه داری - سوسیالیسم و جامعه توسعه نیافته).

منابع درس:

۱- منوچهر محسنی، مقدمات جامعه‌شناسی، انتشارات آگاه، ۱۳۷۱

